

**Міністерство освіти і науки України
НАН Вищої освіти України
Національний технічний університет України «КПІ
імені Ігоря Сікорського»
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є.
Жуковського «Харківський авіаційний інститут»
Національний авіаційний університет
Державне підприємство Запорізьке машинобудівне
конструкторське бюро «Прогрес» ім. академіка О.Г. Івченка
АТ «Мотор Січ»
Донецький фізико-технічний інститут
ім. О.О.Галкіна Національної академії наук України
Інститут Проблем Матеріалознавства ім. І.М. Францевіча НАНУ
Вінницький національний технічний університет
Донбаська державна машинобудівна академія
Київський національний університет технологій і дизайну
Луцький національний технічний університет
Люблінський політехнічний університет
Національний університет «Львівська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Національний університет «Запорізька політехніка»
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»
Одеський національний політехнічний університет
Спілка машинобудівників Болгарії
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Херсонська державна морська академія
Хмельницький національний університет
Центральноукраїнський національний технічний університет**

МАТЕРІАЛИ

**ІХ-ої Міжнародної науково-практичної конференції
"Сучасні технології промислового комплексу – 2025",
Вересень 17, 2025 – Вересень 19, 2025**

Херсон-Хмельницький 2025

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції "Сучасні технології промислового комплексу – 2025", випуск 9. – Херсон, Хмельницький: ХНТУ, 2025. – 283 с.

Рекомендовано до друку як наукове видання Науково-технічною радою Херсонського національного технічного університету, Протокол №___ від ___.10.25 р.

В матеріалах конференції викладені нові теоретичні і прикладні результати щодо застосування сучасних інноваційних технологій у промисловому комплексі регіонів та машинобудуванні України. Розглянуті проблеми в галузях: технології машинобудування, обробки матеріалів тиском, легкої промисловості, розвитку економіки України, організаційно-технічних аспектів промисловості, робототехніки і мехатроніки, технології нанесення та обробки покриттів, виробництві нових матеріалів, зміцнення та відновлення деталей машин, системного аналізу та математичного моделювання складних об'єктів, проблем надійності та енергозбереження, захисту довкілля, екологічної безпеки, ресурсозберігаючих технологій.

Викладені практичні рекомендації по використанню результатів досліджень і дослідно-конструкторських розробок в машинобудуванні. Даний збірник є виданням, в якому публікуються основні результати наукових досліджень провідних вчених України, викладачів, аспірантів та студентів ЗВО.

Збірник розрахований на наукових і інженерно-технічних робітників ЗВО, конструкторських організацій і промислових підприємств.

Відповідальний за випуск: д.т.н., проф. Д.О. Дмитрієв

Комп'ютерне макетування: асп. С.Г. Катріч,
асп. М.Ф.Кузмічов

Автори опублікованих матеріалів несуть персональну відповідальність за підбір і точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, імен та інших відомостей, наведення даних отриманих за допомогою ШІ, наявність відповідних посилань на джерела інформації, а також за те, що матеріали не містять даних, які не підлягають відкритій публікації.

З М І С Т

СЕКЦІЯ 1

«ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ МЕТОДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ»

Верба І.І., Даниленко О.В.	
Машинобудування – це минуле чи також і майбутнє?	11
Солодовник О.В.	
Роль кластерів та інноваційних хабів у модернізації економіки.....	13
Вдовиченко М. М.	
Принципи створення індустріальних парків як інноваційної моделі економічного розвитку	17
Луцькова В.А. Мартирисян І.А.	
Локальні суперфуди як елемент інноваційної моделі економічного розвитку ...	19
Чуприна А. Т.	
Деякі аспекти державної підтримки інноваційних енергетичних стартапів в іноземних державах	21
Штефан Є.В.	
Моделювання процесів створення інфраструктури підприємницьких екосистем у промисловому комплексі України.....	24
Лепетан І.М.	
Бізнес-консалтинг як інструмент підвищення інноваційної спроможності організацій.....	28
Внукова Н.М.	
Зелені інвестиції для відновлення країни у звітах зі сталого розвитку.....	30
Паламаренко Я.В.	
Стратегічний менеджмент і маркетинг у системі бізнес-консалтингу.....	33
Долінський В.О	
Систематизація програмних сервісів розрахунку економічних показників у поліграфічному виробництві.....	35
Zarotichna R.A.	
Grants as a financial instrument for stimulating innovation.....	38
Воденнікова О.С., Воденніков С.А., Піщенко К.А., Борсук С.А.	
Розсіпання марганцевих сплавів: причини, наслідки, методи запобігання.....	40

Висновки. Бізнес-консалтинг виступає важливим інструментом підвищення інноваційної спроможності організацій, поєднуючи стратегічну підтримку, розвиток компетенцій персоналу, супровід трансформаційних процесів та оцінку ефективності інноваційних проєктів. Його застосування дозволяє організаціям системно аналізувати внутрішні ресурси, адаптуватися до швидко змінюваного ринкового середовища, інтегрувати сучасні технології та створювати сприятливу інноваційну культуру.

Завдяки консалтинговим послугам підприємства отримують можливість скоротити час впровадження нововведень, мінімізувати ризики і підвищити рентабельність інноваційних ініціатив. Таким чином, бізнес-консалтинг не лише сприяє покращенню поточної результативності організації, а й стає стратегічним механізмом формування довгострокових конкурентних переваг та забезпечення сталого розвитку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Єфремова Л. Бізнес-консалтинг як інструмент ефективного функціонування підприємства. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеця»: тези доповідей, 31 травня – 1 червня 2018 р. Х.: ХНЕУ імені Семена Кузнеця, 2018. С. 55-56. URL: https://www.skced.hneu.edu.ua/files/tez_konferencii_simon_kuznets_14_05_18.pdf#page=55
2. Лепетан І.М., Гайворонюк О.О. Основні елементи системи управління витратами підприємства. *Ефективна економіка*. 2024. № 2. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/issue/view/131> DOI: 10.32702/2307-2105.2024.2.69
3. Лепетан І.М. Організація діловодства в управлінській діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. № 39. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1389> DOI: 10.32782/2524-0072/2022-39-49
4. Лепетан І.М. Облікове забезпечення управління інноваційною діяльністю підприємств. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2022. № 3 (61). С. 123-136

УДК 330.322.014:412-026.16

ЗЕЛЕНІ ІНВЕСТИЦІЇ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ КРАЇНИ У ЗВІТАХ ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ¹

Внукова Н.М.

НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрНУ
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Вступ. Кабінет Міністрів України 25 червня 2025 року схвалив проєкт змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Головна новація - запровадження обов'язкової звітності зі сталого розвитку для різних підприємств, що є важливим кроком до євроінтеграції та підвищення прозорості бізнесу. Така звітність міститиме інформацію про вплив компанії на екологію та інші сфери діяльності, а також про те, як ці питання впливають на діяльність підприємства.

¹ Дослідження виконано за НДР «"Інноваційні напрями розвитку екологічного права в умовах подолання наслідків російської агресії в Україні"»

Інформація про сталий розвиток подаватиметься за Європейськими стандартами (ESRS) у вигляді окремого розділу звіту з управління [2].

Виклад. Враховуючи, що починаючи з березня 2007 року Vodafone Україна є частиною мережі Глобального Договору ООН, тому з року в рік підтверджуючи свої зобов'язання щодо сталого ведення бізнесу та відповідального ставлення до навколишнього природного середовища, Група Vodafone Україна відповідально з 2020 року складає Щорічні звіти зі сталого розвитку [0]. У ньому відсутній термін «зелений» у будь-якому контексті, більше мова йде про природоохоронні заходи, ставлення до довкілля. Група приділяє значну увагу попередженню та мінімізації негативного впливу на навколишнє природне середовище, і розвиває цінності раціонального використання ресурсів Цей звіт висвітлює інформацію про цінності та стратегію Vodafone Україна в сфері сталого розвитку, підхід компанії до управління екологічними та соціальними аспектами своєї діяльності. Він містить опис результатів діяльності компанії в сфері використання природних ресурсів, реалізації інфраструктурних проєктів, а також планів на майбутні періоди в цих сферах. Розглядаючи ставлення до навколишнього середовища, бізнес Групи є екологічно чистим. Вона дбайливо й відповідально ставиться до довкілля, прагне раціонально та заощадливо використовувати ресурси, схвалюється екологічна поведінка співробітників і всіляко відбувається сприяння формуванню екологічної свідомості в суспільстві. Наведені показники впливу на довкілля.

Група відзначає свої досягнення у сфері поширення цифрових технологій, які сприяють скороченню використання природних ресурсів. Це також дає можливість налагодити сучасну систему контролю за використанням ресурсів в інших галузях за допомогою таких технологій як NBIoT [1]. У межах розвитку концепції Smart City розроблено перелік Smart Metering рішень щодо розумного обліку води, газу, тепла на базі сучасної мережі NBIoT. Ці рішення допомагають економити кошти як приватним споживачам, так і компаніям та комунальним установам. Вони також сприяють енергозбереженню та раціональному використанню природних ресурсів, що має позитивний ефект для довкілля. У наступному Щорічному звіті (2022) відзначено, що за період 2020-2021 рр. база IoT-підключень зросла на 79%, а база клієнтів IoT Vodafone збільшилась на 73% [0].

У Щорічному звіті 2022 року з'явилися зелені ініціативи Vodafone Україна, яка пропагує дружні до довкілля звички серед своїх співробітників та підтримує «зелені» ініціативи в офісах. Окремий розділ присвячений поводженню з відходами. У Vodafone Україна відповідально ставляться до поводження з відходами та спрямовують свої зусилля для їх мінімізації. Група керується законодавчими нормами та внутрішніми правилами щодо поводження з відходами та вибору постачальників послуг з їх утилізації всіх класів небезпеки та передачею використаних батарейок на переробний завод. З метою ощадливого використання природних ресурсів в компанії впровадили електронний документообіг. У Щорічному звіті зі сталого розвитку 2023 року надано звітну інформацію щодо збору та утилізації відходів: зібрано близько 91,56 т, серед яких утилізовано: 1,12 т – відходи 1-го класу небезпеки; 57,15 т – 2-го класу небезпеки; 0,08 т – гумових відходів 3-го класу небезпеки; 33,21 т – 4-го класу небезпеки. Отже, такий перелік демонструє відповідальне ставлення Групи до облікових процедур поводження з відходами.

Окремим довоєнним проєктом 2021 року був підписаний меморандум про співпрацю разом з Громадською організацією «Аеророзвідка» та Чорнобильським радіаційно-екологічним біосферним заповідником за підтримки Державного агентства з управління зоною відчуження. На території заповідника запрацювала система природоохоронного моніторингу, яка дає можливість компетентним службам оперативно реагувати на події, які виникають на території заповідника, а науковці отримали нові інструменти для вивчення рослинного і тваринного світу.

У Щорічному звіті 2023 року відсутній термін «зелені», але визначено напрям корпоративної політики як благодійні, соціальні, освітні та екологічні ініціативи. Група спрямовує працівників використовувати усі наявні дружні до довкілля рішення й енергоефективні технології, які впроваджені в офісах. Vodafone Україна схвалює екологічну поведінку співробітників, та прагне формувати екологічну свідомість у суспільстві. Окремий розділ Щорічного звіту зі сталого розвитку присвячений Зміні клімату та викидів в атмосферу. Група визнала збільшення викидів парникових газів та забруднюючих речовин в атмосферу. Прямі викиди парникових газів (Scope 1) становили 3,69 тис. т CO₂-еквіваленту 2023 року, що на 2% більше за показник попереднього року (3,62 тис. т CO₂-еквіваленту). Зростання пояснюється приєднанням до Групи дочірньої компанії ТОВ «Фрінет».

«Зелена» складова знову з'явилась у щорічному звіті 2024 року. Група Vodafone Україна підтримує «зелені» ініціативи в офісах: збір батарейок у спеціальні контейнери, мінімізація використання в офісах пластику та паперу. Протягом 2024 року продовжена практика підвищення обізнаності працівників з питаннями управління відходами та правилами роздільного сортування сміття, зокрема шляхом організації різноманітних акцій та тематичних подій. Також у внутрішній корпоративній мережі ПРОСТОР розміщено інтернет-сторінку «Go green», яка включає інформацію про утилізацію відходів [1]. Екологічні переваги ("Go-Green"): спеціальні пропозиції та програми, які можуть включати використання менш шкідливих для довкілля технологій, можливість зменшення викидів вуглецю, пов'язаних з діяльністю компанії, підтримку екологічних ініціатив.

Телекомунікаційні та аналітичні рішення Vodafone Україна підтримують глобальні тренди сталого розвитку, сприяючи відповідальному виробництву, споживанню відновлюваної енергії та раціональному використанню природних ресурсів. Одним із важливих пріоритетів є екологічна відповідальність. Vodafone впроваджує енергоефективні технології, знижуючи споживання електроенергії та викиди CO₂.

2024 року реалізовано пілотний проєкт із використання сонячних електростанцій для забезпечення резервного живлення базових станцій.

Висновки. Встановлено, що велика Група Vodafone Україна, починаючи з 2020 року надає Щорічні звіти зі сталого розвитку. Їх аналіз щодо питань екології, впливу на довкілля, природоохоронних заходів, зелених ініціатив, наведених у звітах, довів, що компанія приділяє увагу цим питанням, формує певний перелік заходів із підтримки зелених ініціатив співробітників, розробляє пакет напрямів для поводження з відходами, сприяє залученості клієнтів у різні облікові процеси щодо збереження довкілля, зниження кліматичних ризиків. На прикладі окремої компанії показано, що «зелені» інвестиції є можливими для відновлення України, вони передбачені вимогами до корпоративної відповідності підприємств в ЄС і активно впроваджуються в їх діяльність.

ЛІТЕРАТУРА

1. Екосвідомість — один з напрямків корпоративних програм розвитку для спільноти Vodafone Україна URL: <https://career.vodafone.ua/news/ekosvidomist-odin-z-napryamkiv-korporativnix-program-rozvitku-dlya-spilnoti-vodafone-ukrayina-56>
2. Уряд схвалив зміни до Закону про бухгалтерський облік URL: https://mof.gov.ua/uk/news/uriad_skhvaliv_zmini_do_zakonu_pro_bukhgalterskii_oblik_shcho_zminitsia_dlia_biznesu-5212
Щорічні звіти зі сталого розвитку (2020-2024) Vodafone Україна URL: <https://www.vodafone.ua/company/investors/zvit-zi-stalogo-rozvitku.....>